

Ελευθέριος Πρωτοπαπάς

ΑΛΓΕΒΡΑ Β΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

ΣΥΝΔΥΑΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Επιπλέον Συνδυαστικά θέματα για το βιβλίο
Μεθοδολογία Άλγεβρας Β΄ Γενικού Λυκείου (β΄ τόμος)
του Ε. Πρωτοπαπά, το οποίο κυκλοφορεί από τις Εκδόσεις Πατάκη.
Για να δείτε το βιβλίο, κάντε κλικ [εδώ](#).

ΑΣΚΗΣΗ 21

Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = 2x^3 - 5x^2 - 4x + \alpha$, όπου $\alpha \in \mathbb{R}$ και το -1 είναι ρίζα της εξίσωσης $f(x) = 0$.

α) Να βρείτε το $\alpha \in \mathbb{R}$.

β) Να λύσετε την εξίσωση $f(x) = 0$.

γ) Να λύσετε την ανίσωση $f(\ln x) > 0$.

ΑΣΚΗΣΗ 22

Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = \ln \frac{(1-x)^2}{1-x^2}$.

α) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης f .

β) Να λύσετε την εξίσωση $f(x) = \ln 5 + 2$.

γ) Να λύσετε την ανίσωση $f(x) > -\ln x$.

δ) Να λύσετε την εξίσωση $f(\eta \mu x) = -\ln 3$.

ΑΣΚΗΣΗ 23

Δίνεται το σύστημα $\begin{cases} (\lambda - 1)x - y = \lambda + 1 \\ x + (1 - \lambda)y = 1 \end{cases}$, όπου $\lambda \in \mathbb{R}$ και το πολυώνυμο

$$P(x) = 14x^3 - 31x^2 + 6.$$

α) Να αποδείξετε ότι το σύστημα δεν μπορεί να έχει άπειρες λύσεις.

β) Να βρείτε τις τιμές των $\lambda \in \mathbb{R}$ ώστε η εξίσωση $D_x \eta \mu t = D$ να είναι αδύνατη.

γ) Να κάνετε την διαίρεση $P(x) : (2x - 1)$ και να γράψετε την ταυτότητα της διαίρεσης.

δ) Αν $\lambda \in \mathbb{Q}$ και το σύστημα έχει μοναδική λύση με $x = \frac{14\lambda}{3}$, να λύσετε την ανίσωση

$$\lambda^{2x} + \lambda^x - 2 \leq 0$$

ΑΣΚΗΣΗ 24

Δίνονται οι συναρτήσεις f, g με $f(x) = 25^x - 5^{x+1} + 5$ και $g(x) = 5^x$.

α) Να βρείτε τα σημεία τομής της C_f με την ευθεία με εξίσωση $y = -1$.

β) Να βρείτε πότε η C_f είναι πάνω από τη C_g .

γ) Να λύσετε την ανίσωση $f(\ln x) < 0$.

ΑΣΚΗΣΗ 25

Δίνεται το πολυώνυμο P με $P(x) = x^3 + ax^2 - \beta x - 6$, όπου $a, \beta \in \mathbb{R}$ το οποίο έχει ρίζα το -1 και η διαίρεσή του με το $x - 1$ δίνει υπόλοιπο -8 .

α) Να αποδείξετε ότι $a = 2, \beta = 5$.

β) Να λύσετε την εξίσωση $P(e^x) = 0$.

γ) Να λύσετε την ανίσωση $\frac{P(x)}{x-2} \leq 4x + 7$.

δ) Να βρείτε τη σχετική θέση της C_f με την ευθεία με εξίσωση $y = -6$.

ΑΣΚΗΣΗ 26

Δίνεται το σύστημα $\begin{cases} (\lambda - 2)x + 4y = -1 \\ 5x + (\lambda - 1)y = 1 \end{cases}$, όπου $\lambda \in \mathbb{R}$. Έστω ότι $(x, y) = (\alpha, \beta)$ είναι

η λύση του συστήματος για $\lambda = 3$.

α) Να λύσετε το σύστημα για τις διάφορες τιμές του πραγματικού λ .

β) Να αποδείξετε ότι $(\alpha, \beta) = \left(\frac{1}{3}, -\frac{1}{3}\right)$.

γ) Να εξετάσετε αν υπάρχει γωνία φ τέτοια ώστε $\eta\mu\varphi = \alpha$ και $\sigma\upsilon\nu\varphi = \beta$.

δ) Να λύσετε την ανίσωση $\alpha e^{2x} - \beta e^x - 2 \geq 0$.

ε) Να λύσετε την εξίσωση $3\alpha \sigma\upsilon\nu t = 3\beta + 2\eta\mu^2 t$, $t \in (0, \pi)$.

ΑΣΚΗΣΗ 27

Δίνεται η συνάρτηση f με $f(x) = \ln \frac{x-1}{x+1}$ και

το πολυώνυμο Q με $Q(x) = 2x^3 - 5x^2 + 12x - 5$.

α) Να κάνετε τη διαίρεση $Q(x) : (2x - 1)$ και να γράψετε την ταυτότητα της διαίρεσης.

β) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης f .

γ) Να λύσετε την εξίσωση $f(x^2) + f(x) = \ln(2ex) - \ln 5 - 1$.

δ) Να βρείτε τις τετμημένες των σημείων της C_f που βρίσκονται πάνω από την ευθεία με εξίσωση $y = 1$.

ΑΣΚΗΣΗ 28

Δίνεται η συνάρτηση f που είναι ορισμένη στο $\mathbb{R}$, για την οποία ισχύει $2f(x) + 3f(-x) = e^{-x} - e^x$.

α) Να αποδείξετε ότι $f(x) = e^x - e^{-x}$.

β) Να αποδείξετε ότι η συνάρτηση f είναι γνησίως αύξουσα στο $\mathbb{R}$.

γ) Να εξετάσετε αν η συνάρτηση είναι άρτια ή περιττή στο $\mathbb{R}$.

δ) Να λύσετε την ανίσωση $f(x) > \frac{e^2 - 1}{e}$.

ΑΣΚΗΣΗ 29

Δίνεται το γραμμικό 2×2 σύστημα με αγνώστους x, y , το οποίο έχει μοναδική λύση την $(x, y) = (\alpha, \beta)$ και για το οποίο ισχύει $D_x^2 + D_y^2 - 2DD_x + 4DD_y + 5D^2 = 0$. Έστω επίσης η άρτια συνάρτηση f που είναι ορισμένη στο $\mathbb{R}$, γνησίως αύξουσα στο $(-\infty, -3]$, γνησίως φθίνουσα στο $[-3, 0]$ και η ακρότατη τιμή είναι το α .

α) Να λύσετε το σύστημα.

β) Να εξετάσετε τη συνάρτηση f ως προς τη μονοτονία στο $[0, +\infty)$.

γ) Να εξετάσετε τη συνάρτηση f ως προς τα ακρότατα.

δ) Να λύσετε την εξίσωση $f(x) = -\beta$ και την ανίσωση $f(x) < \alpha$.

ΑΣΚΗΣΗ 30

Δίνονται οι συναρτήσεις f, g με $f(x) = \sqrt{-3 \cdot 4^{-x} + 2^{-x} + 2}$, $g(x) = \eta\mu x$.

α) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης f .

β) Να βρείτε τι τετμημένες των σημείων τομής της C_f με την ευθεία με εξίσωση $y = 1$.

γ) Να λύσετε την εξίσωση $g(x) = f(1)$.

δ) Να λύσετε την ανίσωση $g(x) + g\left(\frac{\pi}{2} - x\right) \leq 2f(2)$.

ΑΣΚΗΣΗ 21

α) $f(-1) = 0 \Leftrightarrow 2(-1)^3 - 5(-1)^2 - 4(-1) + \alpha = 0 \Leftrightarrow -2 - 5 + 4 + \alpha = 0 \Leftrightarrow \alpha = 3.$

β) $f(x) = 0 \Leftrightarrow 2x^3 - 5x^2 - 4x + 3 = 0 \Leftrightarrow (x+1)(2x^2 - 7x + 3) = 0 \Leftrightarrow$
 $\Leftrightarrow (x+1)(2x-1)(x-3) = 0 \Leftrightarrow x+1=0 \text{ ή } 2x-1=0 \text{ ή } x-3=0 \Leftrightarrow$
 $\Leftrightarrow x = -1 \text{ ή } x = \frac{1}{2} \text{ ή } x = 3.$

γ) Για $x > 0$, θέτουμε $w = \ln x$, οπότε η ανίσωση ισοδύναμα γίνεται:

$$2w^3 - 5w^2 - 4w + 3 > 0 \Leftrightarrow (w+1)(2w-1)(w-3) > 0 \Leftrightarrow -1 < w < \frac{1}{2} \text{ ή } w > 3 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow -1 < \ln x < \frac{1}{2} \text{ ή } \ln x > 3 \Leftrightarrow e^{-1} < x < e^{\frac{1}{2}} \text{ ή } x > e^3.$$

ΑΣΚΗΣΗ 22

α) Πρέπει $\frac{(1-x)^2}{1-x^2} > 0$ και $1-x^2 \neq 0 \Leftrightarrow -1 < x < 1$, άρα $A_f = (-1, 1).$

β) Για $x \in (-1, 1)$, έχουμε ότι

$$f(x) = \ln 5 + 2 \Leftrightarrow \ln \frac{(1-x)^2}{1-x^2} = \ln 5 + 2 \Leftrightarrow \ln \frac{(1-x)^2}{(1-x)(1+x)} = \ln 5 + \ln e^2 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \ln \frac{1-x}{1+x} = \ln(5e^2) \Leftrightarrow \frac{1-x}{1+x} = 5e^2 \Leftrightarrow 1-x = 5e^2 + 5e^2x \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 5e^2x + x = 1 - 5e^2 \Leftrightarrow x = \frac{1-5e^2}{1+5e^2}, \text{ που είναι δεκτή.}$$

γ) Για $0 < x < 1$, έχουμε:

$$f(x) > -\ln x \Leftrightarrow \ln \frac{1-x}{1+x} > \ln \frac{1}{x} \Leftrightarrow \frac{1-x}{1+x} > \frac{1}{x} \Leftrightarrow \frac{1-x}{1+x} - \frac{1}{x} > 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \frac{x-x^2-1-x}{x(1+x)} > 0 \Leftrightarrow \frac{-x^2-1}{x(1+x)} > 0 \Leftrightarrow x(x+1) < 0 \Leftrightarrow -1 < x < 0, \text{ που}$$

απορρίπτεται, άρα η εξίσωση είναι αδύνατη.

δ) Για $x \neq \kappa\pi + \frac{\pi}{2}, \kappa \in \mathbb{Z}$, έχουμε: $f(\eta\mu x) = -\ln 3 \Leftrightarrow \ln \frac{1-\eta\mu x}{1+\eta\mu x} = \ln 3^{-1} \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow \frac{1-\eta\mu x}{1+\eta\mu x} = \frac{1}{3} \Leftrightarrow 3 - 3\eta\mu x = 1 + \eta\mu x \Leftrightarrow 4\eta\mu x = 2 \Leftrightarrow \eta\mu x = \frac{1}{2} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow x = 2\kappa\pi + \frac{\pi}{6} \text{ ή } x = 2\kappa\pi + \frac{5\pi}{6}, \kappa \in \mathbb{Z}.$$

ΑΣΚΗΣΗ 23

α) Έχουμε ότι $D = \begin{vmatrix} \lambda-1 & -1 \\ 1 & 1-\lambda \end{vmatrix} = -(\lambda-1)^2 + 1 = -\lambda^2 + 2\lambda = -\lambda(\lambda-2),$

$$D_x = \begin{vmatrix} \lambda+1 & -1 \\ 1 & 1-\lambda \end{vmatrix} = 1 - \lambda^2 + 1 = 2 - \lambda^2 \text{ και}$$

$$D_y = \begin{vmatrix} \lambda-1 & \lambda+1 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} = \lambda-1-\lambda-1 = -2 \neq 0.$$

- Αν $D \neq 0 \Leftrightarrow \lambda \neq 0$ και $\lambda \neq 2$, το σύστημα έχει μοναδική λύση.
  - Αν $\lambda = 0$ έχουμε $D = 0$, $D_x = 2 \neq 0$, άρα το σύστημα είναι αδύνατο.
  - Αν $\lambda = 2$ έχουμε $D = 0$, $D_x = -2 \neq 0$, άρα το σύστημα είναι αδύνατο.
- Συνεπώς σε κάθε περίπτωση το σύστημα δεν έχει άπειρες λύσεις.

β) $D_x \eta \mu \tau = D \Leftrightarrow (2-\lambda^2)\eta \mu \tau = -\lambda(\lambda-2)$ **(I)**.

- $2-\lambda^2 \neq 0 \Leftrightarrow \lambda \neq \pm\sqrt{2}$, τότε η (I) ισοδύναμα γίνεται:

$$\eta \mu \tau = \frac{-\lambda(\lambda-2)}{2-\lambda^2}$$

Για να είναι αδύνατη, θα πρέπει: $\eta \mu \tau < -1$ ή $\eta \mu \tau > 1 \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow \frac{-\lambda(\lambda-2)}{2-\lambda^2} < -1 \text{ ή } \frac{-\lambda(\lambda-2)}{2-\lambda^2} > 1 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \frac{2\lambda-\lambda^2+2-\lambda^2}{2-\lambda^2} < 0 \text{ ή } \frac{2\lambda-\lambda^2-2+\lambda^2}{2-\lambda^2} > 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \frac{-2\lambda^2+2\lambda+2}{2-\lambda^2} < 0 \text{ ή } \frac{2(\lambda-1)}{2-\lambda^2} > 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \left(-\sqrt{2} < \lambda < \frac{1-\sqrt{5}}{2} \text{ ή } \sqrt{2} < \lambda < \frac{1+\sqrt{5}}{2} \right) \text{ ή } (\lambda < -\sqrt{2} \text{ ή } 1 < \lambda < \sqrt{2}).$$

- Αν $\lambda = \pm\sqrt{2}$, η (I) γίνεται: $0 = -2 \pm 2\sqrt{2}$, που είναι αδύνατη.

γ) $P(x) = 14x^3 - 31x^2 + 6 = (2x-1)(7x^2 - 12x - 6)$.

δ) Αφού $x = \frac{6\lambda}{7}$, για $\lambda \neq 0$ και $\lambda \neq 2$ έχουμε ότι:

$$\frac{2-\lambda^2}{-\lambda(\lambda-2)} = \frac{14\lambda}{3} \Leftrightarrow 6-3\lambda^2 = -14\lambda^3 + 28\lambda^2 \Leftrightarrow 14\lambda^3 - 31\lambda^2 + 6 = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow P(\lambda) = 0 \Leftrightarrow \lambda = \frac{1}{2}, \text{ αφού } \lambda \in \mathbb{Q}.$$

Τότε η ανίσωση που πρέπει να λύσουμε είναι η $\left(\frac{1}{2}\right)^{2x} + \left(\frac{1}{2}\right)^x - 2 \leq 0$ **(II)**.

Θέτουμε $w = \left(\frac{1}{2}\right)^x$ και η ανίσωση (II) ισοδύναμα γίνεται:

$$w^2 + w - 2 \leq 0 \Leftrightarrow -2 \leq w \leq 1 \Leftrightarrow -2 \leq \left(\frac{1}{2}\right)^x \leq 1 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow -2 \leq \left(\frac{1}{2}\right)^x \text{ (αόριστη) και } \left(\frac{1}{2}\right)^x \leq 1 \Leftrightarrow \left(\frac{1}{2}\right)^x \leq \left(\frac{1}{2}\right)^0 \Leftrightarrow x \geq 0.$$

ΑΣΚΗΣΗ 24

α) $f(x) = -1 \Leftrightarrow 25^x - 5^{x+1} + 5 = -1 \Leftrightarrow (5^x)^2 - 5 \cdot 5^x + 6 = 0$ **(I)**.

Θέτουμε $w = 5^x$ και η (I) ισοδύναμα γίνεται:

$$w^2 - 5w + 6 = 0 \Leftrightarrow w = 2 \text{ ή } w = 3 \Leftrightarrow 5^x = 2 \text{ ή } 5^x = 3 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow x \ln 5 = \ln 2 \text{ ή } x \ln 5 = \ln 3 \Leftrightarrow x = \frac{\ln 2}{\ln 5} \text{ ή } x = \frac{\ln 3}{\ln 5} .$$

$$\text{Συνεπώς τα σημεία τομής είναι τα } \left(\frac{\ln 2}{\ln 5}, -1 \right), \left(\frac{\ln 3}{\ln 5}, -1 \right).$$

β) $f(x) > g(x) \Leftrightarrow 25^x - 5^{x+1} + 5 > 5^x \Leftrightarrow (5^x)^2 - 6 \cdot 5^x + 5 > 0$ **(II)**.

Θέτουμε $w = 5^x$ και η (II) ισοδύναμα γίνεται:

$$w^2 - 6w + 5 > 0 \Leftrightarrow w < 1 \text{ ή } w > 5 \Leftrightarrow 5^x < 1 \text{ ή } 5^x > 5 \Leftrightarrow x < 0 \text{ ή } x > 1.$$

γ) Για $x > 0$ θέτουμε $w = 5^{\ln x}$, οπότε:

$$f(\ln x) < 0 \Leftrightarrow (5^{\ln x})^2 - 5(5^{\ln x}) + 5 < 0 \Leftrightarrow w^2 - 5w + 5 < 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \frac{5 - \sqrt{5}}{2} < w < \frac{5 + \sqrt{5}}{2} \Leftrightarrow \frac{5 - \sqrt{5}}{2} < 5^{\ln x} < \frac{5 + \sqrt{5}}{2} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \ln \frac{5 - \sqrt{5}}{2} < \ln x \ln 5 < \ln \frac{5 + \sqrt{5}}{2} \Leftrightarrow \frac{\ln \frac{5 - \sqrt{5}}{2}}{\ln 5} < \ln x < \frac{\ln \frac{5 + \sqrt{5}}{2}}{\ln 5} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow e^{\frac{\ln \frac{5 - \sqrt{5}}{2}}{\ln 5}} < x < e^{\frac{\ln \frac{5 + \sqrt{5}}{2}}{\ln 5}} .$$

ΑΣΚΗΣΗ 25

α) Έχουμε ότι $P(-1) = (-1)^3 + \alpha(-1)^2 - \beta(-1) - 6 = -1 + \alpha + \beta - 6 = \alpha + \beta - 7$

και $P(1) = 1^3 + \alpha \cdot 1^2 - \beta \cdot 1 - 6 = 1 + \alpha - \beta - 6 = \alpha - \beta - 5$.

Το -1 είναι ρίζα του $P(x)$, οπότε $P(-1) = 0$, δηλαδή $\alpha + \beta - 7 = 0$ **(I)**.

Η διαίρεσή του $P(x)$ με το $x - 1$ δίνει υπόλοιπο -8 , οπότε $P(1) = -8$, δηλαδή $\alpha - \beta - 5 = -8 \Leftrightarrow \alpha - \beta = -3$ **(II)**.

Λύνοντας το σύστημα των (I), (II) έχουμε ότι:

$$\begin{cases} \alpha + \beta = 7 \\ \alpha - \beta = -3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \alpha + \beta + \alpha - \beta = 7 - 3 \\ \alpha - \beta - \alpha - \beta = -3 - 7 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 2\alpha = 4 \\ -2\beta = -10 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \alpha = 2 \\ \beta = 5 \end{cases} .$$

β) Για $\alpha = 2, \beta = 5$ έχουμε: $P(x) = x^3 + 2x^2 - 5x - 6$.

Θέτουμε $w = e^x$, οπότε η δοσμένη εξίσωση γράφεται:

$$P(e^x) = 0 \Leftrightarrow P(w) = 0 \Leftrightarrow w^3 + 2w^2 - 5w - 6 = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow (w+1)(w^2 + w - 6) = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow (w+1)(w-2)(w+3) = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow w+1 = 0 \text{ ή } w-2 = 0 \text{ ή } w+3 = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow w = -1 \text{ ή } w = 2 \text{ ή } w = -3 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow e^x = -1 \text{ (αδύνατη) ή } e^x = 2 \text{ ή } e^x = -3 \text{ (αδύνατη) } \Leftrightarrow x = \ln 2.$$

γ) Αφού $-1, 2, -3$ ρίζες του $P(x)$, ισχύει ότι $P(x) = (x+1)(x-2)(x+3)$.

Τότε για $x \neq 2$, η ανίσωση ισοδύναμα γράφεται:

$$\frac{(x+1)(x-2)(x+3)}{x-2} \leq 4x+7 \Leftrightarrow (x+1)(x+3) \leq 4x+7 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow x^2 + 4x + 3 - 4x - 7 \leq 0 \Leftrightarrow x^2 - 4 \leq 0 \Leftrightarrow x^2 \leq 4 \Leftrightarrow |x| \leq 2 \Leftrightarrow -2 \leq x < 2,$$

αφού $x \neq 2$.

δ) • Η C_f και η ευθεία με εξίσωση $y = -6$, τέμνονται αν

1	2	-5	-6	-1
	-1	-1	6	
1	1	-6	0	

$$f(x) = -6 \Leftrightarrow x(x^2 + 2x - 5) = 0 \Leftrightarrow x = 0 \text{ ή } x = \frac{-2 \pm \sqrt{24}}{2} = -1 \pm \sqrt{6}.$$

- Η C_f βρίσκεται πάνω από την ευθεία με εξίσωση $y = -6$,
αν $f(x) > -6 \Leftrightarrow x(x^2 + 2x - 5) > 0 \Leftrightarrow -1 - \sqrt{6} < x < 0$ ή $x > -1 + \sqrt{6}$.
- Η C_f βρίσκεται κάτω από την ευθεία με εξίσωση $y = -6$,
αν $f(x) < -6 \Leftrightarrow x(x^2 + 2x - 5) < 0 \Leftrightarrow x < -1 - \sqrt{6}$ ή $0 < x < -1 + \sqrt{6}$.

ΑΣΚΗΣΗ 26

α) Έχουμε ότι: $D = \begin{vmatrix} \lambda - 2 & 4 \\ 5 & \lambda - 1 \end{vmatrix} = (\lambda - 1)(\lambda - 2) - 20 = \lambda^2 - 3\lambda - 18 = (\lambda + 3)(\lambda - 6),$

$$D_x = \begin{vmatrix} -1 & 4 \\ 1 & \lambda - 1 \end{vmatrix} = -\lambda + 1 - 4 = -(\lambda + 3) \text{ και}$$

$$D_y = \begin{vmatrix} \lambda - 2 & -1 \\ 5 & 1 \end{vmatrix} = \lambda - 2 + 5 = \lambda + 3.$$

- Για $D \neq 0 \Leftrightarrow \lambda \neq -3$ και $\lambda \neq 6$ το σύστημα έχει μοναδική λύση που δίνεται από τις $(x, y) = \left(\frac{-(\lambda + 3)}{(\lambda + 3)(\lambda - 6)}, \frac{\lambda + 3}{(\lambda + 3)(\lambda - 6)} \right) = \left(\frac{-1}{\lambda - 6}, \frac{1}{\lambda - 6} \right).$
- Για $\lambda = -3$, το σύστημα έχει άπειρες λύσεις της μορφής $(x, y) = \left(\frac{1 + 4y}{5}, y \right), y \in \mathbb{R}.$
- Για $\lambda = 6$, το σύστημα είναι αδύνατο.

β) Από το (α) ερώτημα για $\lambda = 3$ το σύστημα έχει μοναδική λύση

$$(\alpha, \beta) = \left(\frac{-1}{3-6}, \frac{1}{3-6} \right) = \left(\frac{1}{3}, -\frac{1}{3} \right).$$

γ) Έστω ότι υπάρχει τέτοια γωνία φ . Τότε θα ισχύει ότι $\eta\mu^2\varphi + \sigma\upsilon\nu^2\varphi = 1$.

Όμως:

$$\eta\mu^2\varphi + \sigma\upsilon\nu^2\varphi = \alpha^2 + \beta^2 = \left(\frac{1}{3} \right)^2 + \left(-\frac{1}{3} \right)^2 = \frac{1}{9} + \frac{1}{9} = \frac{2}{9} \neq 1, \text{ ΑΤΟΠΟ,}$$

άρα δεν υπάρχει τέτοια γωνία φ .

δ) Η ανίσωση είναι η $\frac{1}{3}e^{2x} - \left(-\frac{1}{3} \right)e^x - 2 \geq 0 \Leftrightarrow e^{2x} + e^x - 6 \geq 0$ **(I)**.

Θέτουμε $w = e^x$ στην (I) και έχουμε:

$$w^2 + w - 6 \geq 0 \Leftrightarrow (w + 3)(w - 2) \geq 0 \Leftrightarrow w \leq -3 \text{ ή } w \geq 2 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow e^x \leq -3 \text{ (αδύνατη)} \text{ ή } e^x \geq 2 \Leftrightarrow x \geq \ln 2.$$

ε) Η εξίσωση είναι η

$$3 \left(\frac{1}{3} \right) \sigma\upsilon\nu t = 3 \left(-\frac{1}{3} \right) + 2\eta\mu^2 t \Leftrightarrow \sigma\upsilon\nu t = -1 + 2\eta\mu^2 t \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \sigma\upsilon\nu t = -1 + 2(1 - \sigma\upsilon\nu^2 t) \Leftrightarrow 2\sigma\upsilon\nu^2 t + \sigma\upsilon\nu t - 1 = 0$$
 (II).

Θέτουμε $\omega = \sigma\upsilon\nu t$ στην (II) και έχουμε:

$$2\omega^2 + \omega - 1 = 0 \Leftrightarrow \omega = -1 \text{ ή } \omega = \frac{1}{2} \Leftrightarrow \text{ συν}t = -1 \text{ ή } \text{ συν}t = \frac{1}{2} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \text{ συν}t = \text{ συν}\pi \text{ ή } \text{ συν}t = \text{ συν}\frac{\pi}{3} \Leftrightarrow t = 2k\pi \pm \pi \text{ ή } t = 2k\pi \pm \frac{\pi}{3}, k \in \mathbb{Z}.$$

$$\text{Τότε } t \in (0, \pi) \Leftrightarrow 0 < t < \pi \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 0 < 2k\pi + \pi < \pi \text{ ή } 0 < 2k\pi - \pi < \pi \text{ ή } 0 < 2k\pi + \frac{\pi}{3} < \pi \text{ ή } 0 < 2k\pi - \frac{\pi}{3} < \pi, k \in \mathbb{Z} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow -\frac{1}{2} < k < 0 \text{ ή } \frac{1}{2} < k < 1 \text{ ή } -\frac{1}{6} < k < \frac{1}{3} \text{ ή } \frac{1}{6} < k < \frac{4}{6}, k \in \mathbb{Z} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \text{ αδύνατη} \text{ ή } \text{ αδύνατη} \text{ ή } k = 0 \text{ ή } \text{ αδύνατη},$$

$$\text{άρα } t = \frac{\pi}{3}.$$

ΑΣΚΗΣΗ 27

$$\alpha) \begin{array}{r|l} \begin{array}{r} 2x^3 - 5x^2 + 12x - 5 \\ -2x^3 + x^2 \\ \hline -4x^2 + 12x - 5 \\ 4x^2 - 2x \\ \hline 10x - 5 \\ -10x + 5 \\ \hline 0 \end{array} & \begin{array}{l} 2x - 1 \\ \hline x^2 - 2x + 5 \end{array} \end{array}$$

$$\text{Συνεπώς: } Q(x) = 2x^3 - 5x^2 + 12x - 5 = (2x - 1)(x^2 - 2x + 5).$$

$$\beta) \text{ Η συνάρτηση } f \text{ ορίζεται όταν } \begin{cases} \frac{x-1}{x+1} > 0 \\ x+1 \neq 0 \end{cases} \Leftrightarrow x < -1 \text{ ή } x > 1.$$

$$\text{Συνεπώς: } A_f = (-\infty, -1) \cup (1, +\infty).$$

$$\gamma) \text{ Η εξίσωση είναι η } \ln \frac{x^2-1}{x^2+1} + \ln \frac{x-1}{x+1} = \ln(2ex) - \ln 5 - 1 \text{ και ορίζεται όταν:}$$

$$\begin{cases} \frac{x^2-1}{x^2+1} > 0 \\ x^2+1 \neq 0 \\ \frac{x-1}{x+1} > 0 \\ x+1 \neq 0 \\ 2ex > 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x^2-1 > 0 \\ x^2 \neq -1 \\ (x-1)(x+1) > 0 \\ x \neq -1 \\ x > 0 \end{cases} \Leftrightarrow x > 1 \text{ (I)}.$$

Για $x > 1$ η εξίσωση ισοδύναμα γράφεται:

$$\ln \left(\frac{x^2-1}{x^2+1} \frac{x-1}{x+1} \right) = \ln \frac{2ex}{5} - \ln e \Leftrightarrow \ln \frac{(x-1)(x+1)(x-1)}{(x^2+1)(x+1)} = \ln \frac{2ex}{5e} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \ln \frac{(x-1)^2}{x^2+1} = \ln \frac{2x}{5} \Leftrightarrow \frac{x^2-2x+1}{x^2+1} = \frac{2x}{5} \Leftrightarrow 2x^3 + 2x = 5x^2 - 10x + 5 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 2x^3 - 5x^2 + 12x - 5 = 0 \Leftrightarrow Q(x) = 0 \Leftrightarrow (2x-1)(x^2-2x+5) = 0 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 2x-1=0 \text{ ή } x^2-2x+5=0 \text{ (αδύνατη, αφού } \Delta = -16 < 0) \Leftrightarrow$$

$\Leftrightarrow x = \frac{1}{2}$, που απορρίπτεται λόγω του περιορισμού (I),

άρα η εξίσωση είναι αδύνατη.

δ) Για $x \in A_f = (-\infty, -1) \cup (1, +\infty)$ (II), οι τετμημένες των σημείων της C_f που βρίσκονται πάνω από την ευθεία με εξίσωση $y = 1$ είναι οι λύσεις της ανίσωσης

$$\begin{aligned} f(x) > 1 &\Leftrightarrow \ln \frac{x-1}{x+1} > 1 \Leftrightarrow \ln \frac{x-1}{x+1} > \ln e \Leftrightarrow \frac{x-1}{x+1} > e \Leftrightarrow \frac{x-1}{x+1} - e > 0 \Leftrightarrow \\ &\Leftrightarrow \frac{x-1-ex-e}{x+1} > 0 \Leftrightarrow \frac{(1-e)x-(1+e)}{x+1} > 0 \Leftrightarrow \frac{e+1}{1-e} < x < -1, \end{aligned}$$

όπου συναληθεύοντας με την (II) προκύπτει: $\frac{e+1}{1-e} < x < -1$.

ΑΣΚΗΣΗ 28

α) Θέτουμε στη δοσμένη σχέση όπου x το $-x$ και έχουμε: $2f(-x) + 3f(x) = e^x - e^{-x}$.

Προκύπτει λοιπόν το σύστημα:

$$\begin{cases} 2f(x) + 3f(-x) = e^{-x} - e^x \cdot (-2) \\ 2f(-x) + 3f(x) = e^x - e^{-x} \cdot 3 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} -4f(x) - 6f(-x) = -2e^{-x} + 2e^x \\ 6f(-x) + 9f(x) = 3e^x - 3e^{-x} \end{cases} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} -4f(x) + 9f(x) = -2e^{-x} + 2e^x + 3e^x - 3e^{-x} \\ 6f(-x) + 9f(x) = 3e^x - 3e^{-x} \end{cases}, \text{ άρα } f(x) = e^x - e^{-x}.$$

β) Για $x_1, x_2 \in \mathbb{R}$ με $x_1 < x_2$ έχουμε ότι

- $e^{x_1} < e^{x_2}$ και
- $-x_1 > -x_2 \Leftrightarrow e^{-x_1} > e^{-x_2} \Leftrightarrow -e^{-x_1} < -e^{-x_2}$,

οπότε $e^{x_1} - e^{-x_1} < e^{x_2} - e^{-x_2} \Leftrightarrow f(x_1) < f(x_2)$, οπότε η f είναι γνησίως αύξουσα στο $\mathbb{R}$.

γ) Για κάθε $x \in A_f = \mathbb{R}$, έχουμε ότι $-x \in A_f = \mathbb{R}$ και

$$f(-x) = e^{-x} - e^x = -(e^x - e^{-x}) = -f(x),$$

άρα η f είναι περιττή στο $\mathbb{R}$.

δ) Έχουμε ότι $f(1) = e - e^{-1} = e - \frac{1}{e} = \frac{e^2 - 1}{e}$, άρα η ανίσωση γράφεται:

$$f(x) > \frac{e^2 - 1}{e} \Leftrightarrow f(x) > f(1) \Leftrightarrow x > 1.$$

ΑΣΚΗΣΗ 29

α) $D_x^2 + D_y^2 - 2DD_x + 4DD_y + 5D^2 = 0 \Leftrightarrow (D_x - D)^2 + (D_y + 2D)^2 = 0 \Leftrightarrow$

$$\Leftrightarrow \left(\frac{D_x}{D} - 1 \right)^2 + \left(\frac{D_y}{D} + 2 \right)^2 = 0 \Leftrightarrow (\alpha - 1)^2 + (\beta + 2)^2 = 0 \Leftrightarrow (\alpha, \beta) = (1, -2).$$

β) Η f που είναι γνησίως αύξουσα στο $[0, 3]$ και γνησίως φθίνουσα στο $[3, +\infty)$.

γ) Η f παρουσιάζει ολικό μέγιστο για $x = 3$ ή $x = -3$ το $f(3) = f(-3) = \alpha = 1$.

δ) Αφού η f παρουσιάζει ολικό μέγιστο το 1, η εξίσωση $f(x) = -\beta = 2$ είναι αδύνατη, ενώ η ανίσωση $f(x) < \alpha = 1$ ισχύει για κάθε $x \in \mathbb{R} - \{\pm 3\}$.

ΑΣΚΗΣΗ 30

α) Πρέπει $-3 \cdot 4^{-x} + 2^{-x} + 2 \geq 0$ (I).

Θέτουμε $2^{-x} = w$, οπότε η (I) ισοδύναμα γίνεται:

$$-3w^2 + w + 2 \geq 0 \Leftrightarrow -\frac{2}{3} \leq w \leq 1 \Leftrightarrow -\frac{2}{3} \leq 2^{-x} \leq 1 \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow -\frac{2}{3} \leq 2^{-x} \text{ (ισχύει) και } 2^{-x} \leq 1 \Leftrightarrow 2^{-x} \leq 2^0 \Leftrightarrow -x \leq 0 \Leftrightarrow x \geq 0.$$

Συνεπώς $A_f = [0, +\infty)$.

β) Για $x \geq 0$, λύνουμε την εξίσωση

$$f(x) = 1 \Leftrightarrow \sqrt{-3 \cdot 4^{-x} + 2^{-x} + 2} = 1 \Leftrightarrow -3 \cdot 4^{-x} + 2^{-x} + 1 = 0 \text{ (II)}.$$

Θέτουμε $2^{-x} = w$, οπότε η (II) ισοδύναμα γίνεται:

$$-3w^2 + w + 1 = 0 \Leftrightarrow w = \frac{-1 \pm \sqrt{13}}{-6} = \frac{1 \pm \sqrt{13}}{6} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow 2^{-x} = \frac{1 + \sqrt{13}}{6} \text{ ή } 2^{-x} = \frac{1 - \sqrt{13}}{6} \text{ (αδύνατη)} \Leftrightarrow \ln 2^{-x} = \ln \frac{1 + \sqrt{13}}{6} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow -x \ln 2 = \ln \frac{1 + \sqrt{13}}{6} \Leftrightarrow x = \frac{\ln \frac{1 + \sqrt{13}}{6}}{-\ln 2}.$$

$$\gamma) f(1) = \sqrt{-3 \cdot 4^{-1} + 2^{-1} + 2} = \sqrt{-\frac{3}{4} + \frac{1}{2} + 2} = \sqrt{\frac{7}{4}} = \frac{\sqrt{7}}{2}, \text{ όπου } f(1) > 1,$$

οπότε η εξίσωση $g(x) = f(1) \Leftrightarrow \eta_{\mu x} = \frac{\sqrt{7}}{2}$ είναι αδύνατη.

$$\delta) f(2) = \sqrt{-3 \cdot 4^{-2} + 2^{-2} + 2} = \sqrt{-\frac{3}{16} + \frac{1}{4} + 2} = \sqrt{\frac{33}{16}} = \frac{\sqrt{33}}{4},$$

$$\text{οπότε η ανίσωση } g(x) + g\left(\frac{\pi}{2} - x\right) \leq 2f(2) \Leftrightarrow \eta_{\mu x} + \eta_{\mu}\left(\frac{\pi}{2} - x\right) \leq 2 \frac{\sqrt{33}}{4} \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \eta_{\mu x} + \sigma_{\nu x} \leq \frac{\sqrt{33}}{2} \text{ είναι αόριστη, αφού } \eta_{\mu x} + \sigma_{\nu x} \leq \sqrt{2} \text{ και } \frac{\sqrt{33}}{2} > \sqrt{2}.$$